

Παρατηρήσεις για τις πρόσφατες εξελίξεις στην «συνεχιζόμενη ιατρική εκπαίδευση» Όταν κάποιοι ταυτίζουν την ιατρική εκπαίδευση με την συλλογή credits... (Α.Ρ.Σ.Ι. Μάιος 2005)

Τον 2/2005 σε κοινή συνέντευξη τύπου ο Υπ. Υγείας κ. Κακλαμάνης, ο πρόεδρος του ΠΙΣ κ. Καλοκαιρινός και ο πρόεδρος της «Ελληνικής Εταιρείας Εσωτερικής Παθολογίας», κ. Ράπτης ανακοίνωσαν τα εξής: Επιτεύχθηκε, τον Νοέμβριο του 2004, συμφωνία με βάση την οποία η «Ευρωπαϊκή Ένωση Ειδικευμένων Ιατρών» (UEMS) εξουσιοδοτεί τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο να οργανώσει στη χώρα μας την συνεχιζόμενη ιατρική εκπαίδευση. Η αρχή γίνεται με την ειδικότητα της Ειδικής Παθολογίας, που έχει ήδη αρχίσει να πραγματοποιεί ειδικό πρόγραμμα σεμιναρίων που «πιστώνουν» με μετεκπαιδευτικές μονάδες UEMS (credits) τους συμμετέχοντες. Παρόλο που κατά ομολογία του ίδιου του προέδρου του ΠΙΣ, η συνεχιζόμενη ιατρική εκπαίδευση στα πρότυπα της UEMS δεν καλύπτεται με ευρωπαϊκό νόμο, εξαγγέλθηκε η άμεση προοπτική νομοθετικών ρυθμίσεων με βάση τις οποίες -οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να έχουν συγκεντρώσει συγκεκριμένο αριθμό credits προκειμένου να έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις ειδικότητας. -οι ειδικευόμενοι ιατροί και ιδίως οι ελεύθεροι επαγγελματίες, θα πρέπει κάθε 2 έτη να έχουν συγκεντρώσει συγκεκριμένο αριθμό credits ώστε «να ανανεώνεται η άδεια άσκησης επαγγέλματος» (? !)

Έχουμε να παρατηρήσουμε κατ' αρχήν τα ακόλουθα: · Η UEMS δεν χαίρει καθολικής αναγνώρισης από τους γιατρούς των χωρών της Ε.Ε. Πρόκειται για μια γραφειοκρατική ιεραρχία διεθνικών επιτροπών, που είναι δομημένη ανά ειδικότητα (σε κάθε ειδικότητα υπάρχει ένα board στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι εθνικών επιστημονικών εταιρειών, το οποίο ορίζει έναν εκπρόσωπο στο συντονιστικό board της UEMS) και δρά συμβουλευτικά προς τα όργανα της Ε.Ε. Στις περισσότερες ειδικότητες τα boards στελεχώνονται συνήθως από «απόστρατους» πανεπιστημιακούς καθηγητές, γι' αυτό και κυριαρχούν ακραίες συντηρητικές και συντεχνιακές αντιλήψεις –με κυρίαρχη την μόνιμη προσπάθεια επιβολής ατέλειωτων εξεταστικών οδοφραγμάτων σε ειδικευόμενους και ειδικευμένους- που ουδέποτε έχουν υιοθετηθεί επίσημα ούτε καν από τις εθνικές κυβερνήσεις και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πολύ δε περισσότερο από τις συνδικαλιστικές ενώσεις των ιατρών των χωρών – μελών. · Η UEMS προσπαθεί από τις αρχές της δεκαετίας του 90 να καθιερώσει «Πανευρωπαϊκό Τίτλο Ειδικότητας», με ενιαίες εξετάσεις. Αν και διάφορες ειδικότητες έχουν καθιερώσει τέτοιες εξετάσεις (στα πλαίσια των ευρωπαϊκών ενώσεων εταιρειών κάθε αντίστοιχης ειδικότητας), ουδέποτε έχει υιοθετηθεί επίσημα αυτή η διαδικασία από τις χώρες – μέλη, και παραμένει άτυπη. ·

Οι κ.κ. Κακλαμάνης και Καλοκαιρινός πραξικοπηματικά προσπαθούν να «συνδέσουν» θεσμικά τον ΠΙΣ (που ανεξάρτητα από τους συσχετισμούς είναι δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση τοπικών ιατρικών συλλόγων στους οποίους έχουν δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι όλοι οι ιατροί) με την UEMS, η οποία ουσιαστικά είναι «υπερσυντονιστικό» επιστημονικών εταιρειών χωρίς ιδιαίτερο κύρος στις συνδικαλιστικές ιατρικές ενώσεις των άλλων χωρών – μελών της Ε.Ε. Εκ του πονηρού και «στα μουλωχτά» επιχειρείται: η παράδοση της

συνεχιζόμενης ιατρικής εκπαίδευσης στα χέρια των πιο συντηρητικών κύκλων του μεγαλοκαθηγητικού κατεστημένου, με τις «ευλογίες» του προεδρείου του ΠΙΣ. η αμφισβήτηση των επαγγελματικών μας δικαιωμάτων, με τη σύνδεση της «ανανέωσης άδειας άσκησης επαγγέλματος» με τις διαδικασίες «συνεχιζόμενης εκπαίδευσης» τέτοιου τύπου. Έτσι, και με την επίφαση της εκπαίδευσης, οι κύριοι αυτοί αποτελούν μέρος ενός καλά συντονισμένου σχεδίου, βάσει του οποίου: α. τίθεται υπό αίρεση η άδεια ασκήσεως ιατρικής και το πτυχίο αποσυνδέεται από το δικαίωμα στην εργασία και, β. βρίσκεται “επιστημονικός” δρόμος για την ρύθμιση και τον έλεγχο του ιατρικού δυναμικού, πράγμα που ήταν επιδίωξη των επιστημονικών εταιρειών (εταιρείες ανά ειδικότητα) και των επαγγελματικών συλλόγων εδώ και μια δεκαετία (π.χ. εισηγήσεις για εξετάσεις πριν την ειδικότητα, εξετάσεις για την λήψη άδειας επαγγέλματος, πρόσφατη απόπειρα του ΙΣΑ να σταματήσει τις εγγραφές νέων μελών). Επιπλέον, εξασφαλίζοντας και εκβιάζοντας δια βίου το επιστημονικό κοινό, ένα συγκεκριμένο ιερατείο θα μπορεί να φιλτράρει τη γνώση και να προωθεί εκείνη την επιστημονική πληροφορία που αυτό επιλέγει, ως αδιαμφισβήτητη. Έτσι συγκεντροποιείται και γίνεται πιο αποτελεσματική η διαπλοκή με τα οικονομικά συμφέροντα στο χώρο της υγείας και κατευθύνεται η ιατρική πράξη. Είναι αποκαλυπτικό το παράδειγμα του κ. Ράπτη που αυτή τη σαιζόν διαφημίζει το Avantia ενώ πέρυσι στη «μόδα» μπορεί να ήταν άλλο .φαρμακευτικό σκεύασμα...

Η πραγμάτωση του προγράμματος της συνεχιζόμενης μεταπτυχιακής ιατρικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα ξεκίνησε με την ειδικότητα της παθολογίας και 7 σεμινάρια σε διάφορα θέρετρα της χώρας. Στο διαφημιστικό φυλλάδιο της ελληνικής εταιρείας εσωτερικής παθολογίας βλέπουμε με έκπληξη εντυπωσιακές πληροφορίες για ξενοδοχεία Α΄ κατηγορίας που διαθέτουν πισίνα με τζακούζι, σάουνα, γυμναστήριο, στεγνωτήριο μαλλιών και χρηματοκιβώτιο. Αναρωτιόμαστε σε ποιους απευθύνεται!!! Στο δε εκπαιδευτικό πρόγραμμα διαπιστώνουμε με θαυμασμό ότι σε 30΄ μπορούν να αναλυθούν θέματα όπως χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, λευχαιμίες, νεφρός και φάρμακα, φλεγμονώδεις εντεροπάθειες κ.α. και αναρωτιόμαστε γιατί χρειαζόμαστε 6 χρόνια προπτυχιακών σπουδών και άλλα τόσα ειδικότητας! Στο μόνο που θα συμφωνήσουμε με τους εκδότες του εντύπου είναι ότι η Ελλάδα έχει όμορφες πόλεις, χωριά, νησιά, βουνά και κάμπους, πλούσια ιστορία, χλωρίδα, πανίδα και γαστρονομικές απολαύσεις! Παρά τις απορίες μας, οι υπεύθυνοι του προγράμματος, μας ενημερώνουν ότι θα πρέπει να αποδεχτούμε και να συμμετέχουμε σε αυτή τη διαδικασία προκειμένου να εξασφαλίσουμε 5 μόρια “credits” τα οποία θα είναι ‘Σε όλες και όλους τους συναδέλφους απολύτως απαραίτητα στο άμεσο μέλλον για την επαγγελματική τους υπόσταση’.

Η συγκεκριμένη ιστορία όμως έχει και άλλα επεισόδια: Το τελευταίο δίμηνο, διάφορα συνέδρια (πχ αλλεργιολογίας, πανελλήνιο ιατρικό, κα) όπου η συμμετοχή κοστίζει από 70 Ευρώ για τους ειδικευόμενους έως 100 Ευρώ και πλέον για όσους έχουν τίτλο ειδικότητας, και που προσεγγίζουν την Ιατρική με την ίδια «σοβαρότητα» με αυτήν που προαναφέραμε, εμφανίζονται να δίνουν και αυτά credits. Στην πραγματικότητα, κάποιοι προσπαθούν να μας εξαναγκάσουν να γίνουμε συμμέτοχοι θεατές ενός κακόγουστου θιάσου εμπλεκόμενου με τις φαρμακευτικές εταιρίες και να τους πληρώνουμε εσαεί, προκειμένου να διατηρήσουμε την άδεια ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος.

Ποιοι όμως έχουν την οικονομική δυνατότητα και το χρόνο να παρακολουθήσουν; - Οι άνεργοι γιατροί που περιμένουν για ειδικότητα; - Οι ειδικευόμενοι που βιώνουν την λάντσα των κλινικών, το ανύπαρκτο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, τα μισά σαββατοκύριακα του μήνα εφημερεύουν, θα περάσουν τα υπόλοιπα κυνηγώντας credits σε πολυτελή ξενοδοχεία; Τι έχει κάνει το εκρηκτικό μείγμα του ΠΙΣ και των μεγαλοκαθηγητάδων που μας προτείνουν τη CME για την ουσιαστική εκπαίδευση των ειδικευόμενων στο χρόνο της εργασίας τους; - Οι νέοι ελευθεροεπαγγελματίες συνάδελφοι που μοιράζουν το χρόνο τους ανάμεσα στο ιατρείο, κάποιο ταμείο ή ιδιωτικό νοσηλευτήριο που δουλεύουν με αποικιακές συνθήκες; Αλήθεια τι έχουν κάνει οι κύριοι του ΠΙΣ. για τις αμοιβές και τις συνθήκες εργασίας αυτών των συναδέλφων; Με αυτή την προσπάθεια ονομάζεται συνεχιζόμενη ιατρική μετεκπαίδευση η γνωστή διαδικασία των συνεδρίων – παζαριών φαρμακευτικών σκευασμάτων, συνειδήσεων και δήθεν γνώσης όπου οι φαρμακευτικές εταιρείες έχουν τον απόλυτο έλεγχο καθορίζοντας τη θεματολογία, διαφημίζοντας τα προϊόντα τους και «διευκολύνοντας» τη συμμετοχή μας που αλλιώς δε θα μπορούσε να πληρωθεί από το μισθό μας. Μπορείτε να θυμηθείτε τι μάθατε στο τελευταίο συνέδριο που πήγατε; Προφανώς η μεταπτυχιακή εκπαίδευση δεν είναι άλλη μια συμμετοχή σε συνέδριο. Ουσιαστικό ρόλο έχει η εκπαίδευση κατά τη διάρκεια της ειδικότητας, η οποία γίνεται στα νοσοκομεία και από τους γιατρούς του ΕΣΥ. Την διαδικασία αυτή, ο υπουργός υγείας και οι συν αυτώ μεγαλογιατροί και καθηγητάδες, όχι μόνον απαξιώνουν, αλλά κάνουν ότι μπορούν για να την ακυρώσουν: είναι προφανές ότι όποιος δουλεύει 80 ώρες την εβδομάδα “διεκπεραιώνοντας” περιστατικά δεν μπορεί να είναι ούτε εκπαιδευτής ούτε εκπαιδευόμενος. Όπως έχει αποδειχθεί η εκπαίδευση δεν υλοποιείται στην εφημερία και στη βάση του επείγοντος, αλλά σχετίζεται με οργανωμένα εκπαιδευτικά προγράμματα που πρέπει να υπάρχουν σε κάθε νοσοκομείο και να τηρούνται με συνέπεια.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η βελτίωση των συνθηκών εργασίας (χρόνος – εφημερία) τόσο των ειδικευόμενων όσο και των ειδικών κάθε κλινικής ώστε κάθε κλινική που δίνει ειδικότητα να μπορεί να παρέχει ουσιαστικό εκπαιδευτικό έργο. Στο σημείο αυτό ας μας πει ο υπουργός τί μέτρα έχει λάβει για την μείωση του φόρτου εργασίας και την μισθολογική αναβάθμιση των ειδικευομένων αλλά και των ειδικευμένων γιατρών του ΕΣΥ, ώστε να μπορούν να τηρούν με συνέπεια εκπαιδευτικά προγράμματα. Ή μήπως, έχοντας από μηνών μετατρέψει τα νοσοκομεία σε «εφημεράδικα», απλώς και μόνον τους προτρέπει να φεύγουν και να επισκέπτονται πολυτελή ξενοδοχεία σε ειδυλλιακά μέρη; Αλήθεια, προκαλούμε τον κ. Κακλαμάνη να υποδείξει δημόσια αυτόν που θα πληρώνει τα έξοδα των εξορμήσεων αυτών...

Η Πρόταση της ΑΡΣΙ για την συνεχιζόμενη ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ. Προτείνουμε το αυτονόητο, το οποίο σκοπίμως αγνοείται και παρασιωπάται από όλους εκείνους που έχουν συμφέρον να μετατρέψουν την συνεχιζόμενη ιατρική εκπαίδευση σε πρόχειρη κατάρτιση εξαρτημένη και κατευθυνόμενη από διάφορες φαρμακευτικές και λοιπές - ποικίλου υγειονομικού υλικού - εταιρείες, των οποίων οι ίδιοι θα αποτελούν παχυλά αμειβόμενους πράκτορες – πλασιέ. Η πρότασή μας ουσιαστικά επαναλαμβάνει και ενεργοποιεί τις θεσμικές προβλέψεις του ιδρυτικού

νόμου του ΕΣΥ, και συγκεκριμένα υλοποιείται άμεσα ως εξής : Τα Νοσοκομεία του ΕΣΥ γίνονται τα κέντρα Εκπαίδευσης Μετεκπαίδευσης και Έρευνας όλων των Ιατρών και των Συναφών υγειονομικών επαγγελματιών – κέντρα ΕΜΕΙΣ - της περιοχής κάλυψης του κάθε Νοσοκομείου του ΕΣΥ. Οι Επιστημονικές Επιτροπές των Νοσοκομείων του ΕΣΥ πρέπει να μετατραπούν σε εκλεγμένες Νοσοκομειακές Επιτροπές ΕΜΕΙΣ σε κάθε Νοσοκομείο, οι οποίες θα πλαισιώνονται και από εκλεγμένους εκπροσώπους των άλλων Υγειονομικών της περιοχής τους, και θα είναι υπεύθυνες για την εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων Εκπαίδευσης Μετεκπαίδευσης και Έρευνας, τα οποία θα αφορούν : α) τους ειδικευόμενους, β) τους γιατρούς του ΕΣΥ, γ) τους εξωνοσοκομειακούς γιατρούς, δ) τους λοιπούς υγειονομικούς του νοσοκομείου και ε) τους λοιπούς υγειονομικούς της περιοχής.

Για να επιτελέσουν το έργο τους αυτό οι εκλεγμένες Νοσοκομειακές Επιτροπές ΕΜΕΙΣ απαιτούνται : Κεντρικός σχεδιασμός εκπαιδευτικών κλπ προγραμμάτων από μια εκλεγμένη Εθνική Επιτροπή ΕΜΕΙΣ δηλ Εθνική Επιτροπή Εκπαίδευσης Μετεκπαίδευσης και Έρευνας Ιατρών και Συναφών υγειονομικών επαγγελματιών, που θα αποτελείται από εκλεγμένα στελέχη του ΕΣΥ. Κεντρική κρατική χρηματοδότηση όλων των δραστηριοτήτων ΕΜΕΙΣ σε κάθε Νοσ/μείο του ΕΣΥ. Χρόνος αποκλειστικά αφιερωμένος στην ΕΜΕΙΣ με ανάλογη τροποποίηση, μάλλον διόρθωση της λειτουργίας των Νοσ/μείων του ΕΣΥ, ώστε 2 ΔΥΟ ΩΡΕΣ ΚΑΘΕ ΗΜΕΡΑ να αφιερώνονται σε δραστηριότητες ΕΜΕΙΣ, συγκεκριμένα από 2 έως 4 το απόγευμα. Η παρακολούθηση θα είναι υποχρεωτική, και θα αποτελεί προϋπόθεση για ειδίκευση, πρόσληψη, προαγωγή και εξέλιξη. Η ενεργός συμμετοχή θα μοριοποιείται ως επί πλέον προσόν. Αναγνώριση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου των Ιατρών του ΕΣΥ, όπως έχει γίνει με τους Πανεπιστημιακούς Ιατρούς, και αμοιβή του με την χορήγηση εκπαιδευτικού/ερευνητικού επιδόματος ανάλογου ύψους. Αυτό αποτελεί άμεση προτεραιότητα, δεδομένου μάλιστα ότι η εξειδίκευση σχεδόν του συνόλου των ειδικευόμενων γιατρών στη χώρα μας γίνεται από τις Κλινικές και τους Γιατρούς των Νοσ/μείων του ΕΣΥ.

Αν ο υπουργός ενδιαφέρεται αληθινά για την εκπαίδευση των γιατρών, ας δώσει στα νοσοκομεία την δυνατότητα να καλύπτουν οικονομικά το προσωπικό όλων των βαθμίδων ώστε να έχει βιβλιογραφική ενημέρωση, δυνατότητα για συμμετοχή σε επιστημονικές δραστηριότητες και πρόσβαση σε ερευνητικό έργο. Το κάθε νοσοκομείο θα πρέπει, μέσω των επιστημονικών του φορέων, να μπορεί να υποδείξει τους φορείς με τους οποίους θα συνεργάζεται για την παροχή εκπαιδευτικού έργου, αλλά και να αναλάβει υπευθυνότητα, σύμφωνα με τις τοπικές ανάγκες, για την ενημέρωση και την εκπαίδευση του ιατρικού κόσμου, με προγράμματα που θα αξιολογούνται από τους συμμετέχοντες.

Αν ο υπουργός ενδιαφέρεται αληθινά για την εκπαίδευση των γιατρών, μπορεί να καλέσει τους φορείς που αντιπροσωπεύουν το ιατρικό σώμα σε δημόσια συζήτηση προκειμένου να βρεθεί αξιόπιστη λύση. Όσο για τον κ. Ράπτη και τους ομοίους του, μπορούν ελεύθερα να πάρουν τα βουνά, όχι όμως για να κερδοσκοπήσουν πουλώντας φύκια για μεταξωτές κορδέλες. Μπορούν ελεύθερα να πάρουν τα βουνά και να ξορκιστούν με τον απήγανο, εφ'όσον τον βρούν...